

URGENTNA STANJA U PARODONTOLOGIJI - DIJAGNOZA I TERAPIJA

EMERGENCY CONDITIONS IN PERIODONTOLOGY - DIAGNOSIS AND THERAPY

Ana Pejčić¹, Ivana Stanković¹, Katarina Živadinović

1 Služba za parodontologiju i oralnu medicinu, Klinika za dentalnu medicinu Medicinskog fakulteta Univerziteta u Nišu, Niš, Srbija

SAŽETAK

Iako se parodontalna oboljenja uobičajeno razvijaju kao hronični inflamatorni procesi, određena akutna stanja u okviru parodontitisa mogu se manifestovati naglo i dramatično, zahtevajući hitnu intervenciju. Pravovremena dijagnoza i adekvatna terapija urgentnih parodontoloških stanja od presudnog su značaja za očuvanje oralnog, ali i opšteg zdravlja pacijenta. U svakodnevnoj stomatološkoj praksi, najčešće urgentne situacije uključuju različite oblike parodontalnih apscesa (gingivalni, parodontalni, perikoronarni), ulcero-nekrozni gingivitis (UNG) i ulcero-nekrozni parodontitis (UNP), kao i akutne egzacerbacije hroničnog parodontitisa.

Klinička slika ovih stanja varira od lokalizovanih bolnih otoka, krvarenja i purulentne sekrecije, do ozbiljnih sistemskih simptoma poput povišene telesne temperature, limfadenopatije i opšte slabosti. Poseban izazov predstavlja diferencijalna dijagnoza, s obzirom na to da slična simptomatologija može biti posledica neparodontoloških uzroka (npr. endodontskih infekcija, virusnih ili gljivičnih infekcija, hematoloških oboljenja i sl.).

Terapijski pristup zahteva kombinaciju lokalne i sistemske terapije, uz često neophodnu antibiotsku zaštitu i kontrolu sistemskih faktora rizika. Ključni koraci u zbrinjavanju ovih stanja uključuju inicijalno mehaničko uklanjanje etioloških faktora (mekih i tvrdih naslaga), drenažu apscesa kada je prisutan, analgeziju i antibiotsku terapiju po indikaciji, kao i hiruršku terapiju. Podjednako je važno pacijenta edukovati o značaju daljeg parodontološkog tretmana i kontinuirane oralne higijene kako bi se prevenirali recidivi i egzacerbacija bolesti u hronično stanje.

Predavanje ima za cilj da pruži jasan pregled urgentnih stanja u parodontologiji sa stanovišta kliničke dijagnostike i terapije, uz poseban osvrt na algoritam postupanja, savremene preporuke i prikaz relevantnih kliničkih slučajeva. Time se stomatološkoj struci omogućava sigurnije prepoznavanje i efikasnije rešavanje akutnih parodontoloških problema, što direktno doprinosi kvalitetu brige o pacijentima.

Ključne reči: urgentna stanja, parodontologija, parodontalni apsces, nekrotizujući gingivitis, dijagnoza, terapija

ABSTRACT

Although periodontal diseases typically develop as chronic inflammatory processes, certain acute conditions within periodontitis may present suddenly and dramatically, requiring urgent intervention. Timely diagnosis and appropriate therapy of periodontal emergencies are crucial for maintaining not only oral but also general health of the patient. In everyday dental practice, the most common urgent situations include various forms of periodontal abscesses (gingival, periodontal, pericoronal), necrotizing ulcerative gingivitis (NUG), necrotizing ulcerative periodontitis (NUP), as well as acute exacerbations of chronic periodontitis.

The clinical presentation of these conditions ranges from localized painful swelling, bleeding, and purulent discharge to more serious systemic symptoms such as fever, lymphadenopathy, and general malaise. Differential diagnosis can be particularly challenging, as similar symptoms may result from non-periodontal causes (e.g., endodontic infections, viral or fungal infections, hematological disorders, etc.).

Therapeutic management requires a combination of local and systemic approaches, often with the necessity of antibiotic coverage and control of systemic risk factors. Key steps in managing these conditions include initial mechanical removal of etiological factors (soft and hard deposits), abscess drainage when indicated, pain control, antibiotic therapy based on clinical indication, as well as surgical treatment when necessary. Equally important is patient education regarding the importance of continued periodontal treatment and oral hygiene in order to prevent recurrences and the chronic progression of the disease.

The aim of this lecture is to provide a clear overview of periodontal emergencies from the perspective of clinical diagnosis and therapy, with special emphasis on treatment algorithms, current clinical guidelines, and the presentation of relevant case studies. This approach enables dental professionals to more confidently recognize and efficiently manage acute periodontal conditions, thereby directly contributing to the quality of patient care.

Keywords: periodontal conditions, periodontology, periodontal abscess, necrotizing gingivitis, diagnosis, therapy